

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 23C/49/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315202665
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:2315202665.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou v právnej veci navrhovateľky: D. W., N.: XX.X.XXXX, A. A., Y. Ú. A. - B. V., K. P.: S. XX/B, A., občan SR, proti povinnému: T. W., N.:XX.X.XXXX, C. A. M. A. Y. XXX/XX, občan SR, zast. JUDr. Gabriela Strýčeková, advokátka, so sídlom Coborihu 2, Nitra, o určenie výživného pre rozvedenú manželku, takto

r o z h o d o l :

Povinný je povinný zaplatiť navrhovateľke na výživnom za čas od 12.2.2015 do 2.9.2016 sumu 1.967,40 eur, ktorú mu súd umožňuje splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku a to až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody splátok.

Povinný je povinný zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok vo výške 19,50 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným miestne nepríslušného súdu dňa 12.2.2015 sa navrhovateľka voči povinnému domáhala príspevku na rozvedenú manželku vo výške 200,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k jej rukám.

2. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené F. X.X.XXXX. Ona v súčasnej dobe nepracuje, nakoľko sa osobne stará o mal. autistického syna P., na ktorého poberá príspevok za opatrovanie vo výške 270,32 eur mesačne. Navrhovateľka býva s mal. v Bratislave u priateľky, kde prispieva na úhradu nákladov spojených s užívaním bytu, pretože syn bol prijatý do vzdelávacieho procesu pre autistické deti na špeciálnej škole. Odporca je zamestnaný ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy Taurinsky Transport Slovakia s.r.o., s priemerným netto príjmom 622,36 eur + cestovné náhrady priemerne mesačne netto 780 eur. Okrem vyživovacej povinnosti voči P. vo výške 150,- eur, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľka nie je schopná sama pokrývať svoje životné potreby a preto podala návrh na súd.

3. Povinný sa k návrhu písomne nevyjadril, namietal len miestnu príslušnosť súdu. Z toho dôvodu Okresný súd Galanta žalobu postúpil tun. súdu.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s rozsudkami Okresného súdu v Galante sp. zn. 15C/45/2011-25 zo dňa 22.11.2011 a sp.zn. 12P/378/2012-16 zo dňa 25.2.2014, potvrdením o poberaní príspevku na opatrovanie za r. 2014, potvrdením o návšteve

školy mal. P., Rozhodnutím úradu práce a sociálnych vecí a rodiny Galanta č. GA1/PPK- A PČ/SOC/2014/24793 zo dňa 30.4.2014 o peňažnom príspevku, komplexným posudkom mal. P. zo dňa 5.10.2015, nájomnou zmluvou povinného zo dňa 31.12.2014, príjmovými pokladničnými dokladmi o platení nájmu, výpisom z účtu povinného z M., C. A. P.. B., zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX medzi povinným a M. P. B., pravidelnými mesačnými výdavkami povinného, pracovnou zmluvou povinného, hodnotením povinného, mzdovým listom povinného, za r. 2015 a 2016, zmluvou po poskytnutí spotrebiteľského úveru č. A.-XX-XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.11.2008 medzi povinným a C. A. P.s., potvrdením o zostatku úveru, k 9.8.2011 C. A. P..B., ako i ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 15C/45/2011-25 zo dňa 22.11.2011, právoplatným dňa 2.9.2011 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené.

6. Rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 12P/378/2012-216 zo dňa 25.2.2014 bol povinný zaviazaný platiť výživné na mal. P. 150,- eur mesačne, počnúc od 1.12.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2014.

7. Z Rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta č. GA1/PPK- A PČ/SOC/2014/24793 zo dňa 30.4.2014 mal súd za preukázané, že navrhovateľka sa stará o mal. syna P., s účinnosťou od 19.3.2014 do 31.3.2014 jej bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutým vo výške 270,32 eur /mesačne. Z odôvodnenia vyplýva, že mal. potrebuje pomoc a nepretržitý dohľad inej fyzickej osoby.

8. Mal. P.N. W. je v škl. r. 2015-2016 žiakom 4. ročníka Špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom v Bratislave, v skrátenom rozsahu 2 vyuč. hodín, s dennou frekvenciou. Podľa komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta č. BA/2015/123154/KP/27-28/EJ zo dňa 5.10.2015 mal súd za preukázané, že miera funkčnej poruchy mal. P. je 50%, má zníženú orientačnú schopnosť samostatne sa premiestňovať, je odkázaný na individuálnu prepravu motorovým vozidlom, má narušenú schopnosť komunikácie, je odkázaný na opatrovanie.

9. Z pracovnej zmluvy povinného zo dňa 1.8.2014 súd zistil, že tento je zamestnancom spol. HODLMAYR Logistics Czech Republic a.s. ako vodič, počnúc od 1.8.2014 doposiaľ. Podľa čl. X. tejto zmluvy mzda zamestnanca sa stanovuje zvláštnym mzdovým výmerom, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť pracovnej zmluvy, avšak povinný ho súdu nepredložil.

10. Z predložených potvrdení o príjme povinnej osoby mal súd za preukázané, že jeho priemerný netto príjem činí cca 1.300 eur/mesačne, k tomu cca 1.000,- eur netto/mesačne ako náhrada za cestovné a vreckové.

11. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené dňa 2.9.2011. Príčina rozpadu manželstva v odôvodnení rozsudku uvedená nie je, nakoľko bol vyhotovený podľa § 157 ods. 3 O.s.p.

12. Rozsudkom Okresného súdu v Galante sp. zn. 12P/378/2012-216 zo dňa 25.2.2014, bolo naposledy otcovi určené prispievať na výživu mal. P. sumou 150,- eur mesačne od 1.12.2012. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16.3.2014.

13. Mal. P. je v osobnej starostlivosti matky, trpí autizmom, miera funkčnej poruchy je 50%, je odkázaný na jej sústavnú starostlivosť, školu navštevuje iba 2 vyučovacie hodiny denne.

14. Z výsluchu navrhovateľky pred súdom bolo zistené, že konanie o vyporiadanie BSM doposiaľ nie je právoplatne skončené. Za trvania manželstva účastníci konania nadobudli prostredníctvom hypotekárneho úveru dom, ktorý vo výške 62.000,- eur nezvládali po rozvoze splácať a tak ho za túto sumu predali. Navrhovateľka ostala bez finančných prostriedkov a bez strechy nad hlavou pre seba a chorého syna Adriana. Najprv bola nútená bývať v obecnom byte, ktorý bol 14 km od najbližšej dediny, neskôr jej priateľka za 350 eur/ mesiac prenajala časť domu, vo Vrakuni, kde so synom býva doteraz. Vyštudovala obchodnú školu, je predavačka, do narodenia syna Adriana bola riadne zamestnaná. Avšak syn P. má dg Aspergerov syndróm, ktorý mu bol diagnostikovaný v 6-tich rokoch. Spočiatku navštevoval

základnú školu, neskôr ho vylúčili z kolektívu, a tak od 3. triedy navštevuje Špeciálnu základnú školu, na S. L.. M. A., pre deti s autizmom, a to iba 2 hodiny denne a potom je v jej starostlivosti. Syna každý deň odvezie na 2 hod. do školy, t.j. do 9,40 hod., potom sa o neho celodenne stará a z toho dôvodu nemá možnosť sa zamestnať. Jej príjem je 270,- eur z titulu opatrovateľského príspevku, plus prídavky na syna vo výške 23,50 eur. Nemá žiaden hnutelný, či nehnuteľný majetok, úspory v bankách, ani dlhy a exekúcie. Jej odôvodnené potreby špecifikovala nasledovne: strava- min. 3 eurá/ denne, hygienické potreby, oblečenie, obuv, celkovo spolu min. 100,- eur mesačne. Zo svojich peňazí dopláca i na potreby syna, pretože 150,- eur, ktoré zasiela povinný na jeho výživu, je nepostačujúce. Návrh na súd podala na radu Úradu práce, soc. vecí a rodiny SR.

15. Z výsluchu povinného pred súdom bolo zistené, že je zamestnaný ako vodič v medzinárodnej kamiónovej doprave. Jeho super hrubá mzda je priemerne vo výške 40.178,- CZK (1.300,- eur). Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, býva u priateľky F. F., kde platí nájomné vo výške 200,- eur mesačne. Po rozvode manželstva spláca 3 úvery, spolu vo výške 650 eur. Z toho 2 úvery sú bezúčelové a nepatria za čas trvania manželstva, tieto si vzal až po rozvode manželstva. Bezúčelové pôžičky si vzal na kúpu ojazdeného auta vo výške 8.300,- eur, a v r. 2013 úver z VÚB a.s., na refinancovanie úverov. Úspory v banke nemá. O chorobe syna sa dozvedel po 4 mesiacoch po stanovení diagnózy. Vtedy sa snažil navrhovateľke poskytnúť pomoc. Dozvedel sa o problémoch v škole, keď prišiel za ním do školy, zabránili mu v styku s ním na príkaz navrhovateľky. Svoje mesačné náklady špecifikoval ako nájomné vo výške 200,- eur, strava 100,- eur, úvery 650 eur, výživné na syna 150,- eur, mobil 130,- eur, poisťka na syna 16,76 eur, poisťka na neho 45 eur. S ohľadom na jeho mesačné náklady nesúhlasil s tým, aby prispieval navrhovateľke na primeranú výživu.

16. Podľa § 72 Zák. o rodine (ďalej len ZR) rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

17. Zo znenia ust. § 72 ZR vyplývajú hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela : Manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a napokon aj súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu).

18. Povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela, na rozdiel napríklad od vyživovacej povinnosti rodičov alebo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi, nevzniká zo zákona, ale len na základe dohody rozvedených manželov alebo rozhodnutia súdu. Zánik manželstva ako právna skutočnosť zásadne spôsobuje zánik osobných a majetkových práv medzi manželmi (vo všeobecnosti znamená ukončenie vzájomnej zodpovednosti za uspokojovanie osobných potrieb a jej individuálne znášanie). V niektorých prípadoch ich existencia pretrváva, bezpodielové spoluvlastníctvo sa však ďalej netvorí.

19. Ustanovenie § 72 ZR predstavuje špeciálny prípad, keď sa na zánik manželstva viaže vznik práva. V rámci hierarchie vyživovacích povinností v zmysle výslovnej zákonnej úpravy príspevok na výživu rozvedeného manžela predchádza plneniu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom, z čoho možno vyvodit' aj prednosť pred vyživovacou povinnosťou ostatných príbuzných.

20. Vyživovacia povinnosť v zmysle § 9 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov predchádza i nároku na dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke. Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejma odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v tomto

prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti.

21. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy (z príslušných dávok, ako aj zo zamestnania, výnosy z majetku), ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňujú ani jeho celkové majetkové pomery.

22. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd skúma v zmysle kritérií ustanovených v § 75 ZR. značením "príspevok na výživu" chcel zákonodarca zdôrazniť rozdiely vo vzťahu k výživnému medzi manželmi spočívajúce jednak v podmienkach ich vzniku, ako aj v ich rozsahu. Primeraná výživa znamená užší rozsah výživného, ako je to pri vzájomnej vyživovacej povinnosti počas manželstva. Uspokojené majú byť v primeranej miere životné potreby rozvedeného manžela ako bývanie, ošatenie, kultúrne potreby, a to s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav, spôsob života a pod.

23. Uvedené hmotnoprávne zásady, či hmotnoprávne podmienky priznania príspevku na výživu rozvedeného manžela je potrebné aplikovať na súdom zistený skutkový stav v civilnom súdnom konaní. Tu treba zdôrazniť, že predmetné konanie je riadnym sporovým konaním, v ktorom platí zásada prejednávacia, s prvkami kontradiktórnosti. Iniciatíva na zhromažďovaní rozhodujúcich skutočností i dôkazov o nich je na samostatných účastníkoch konania.

24. Primeraná výživa znamená užší rozsah výživného, ako je to pri vzájomnej vyživovacej povinnosti počas manželstva nie je možno tak uvažovať o rovnakej životnej úrovni, ale vychádzať len zo zákonom mysleného účelu poskytovania takéhoto príspevku a tiež zo schopnosti i možnosti žalovaného takýto príspevok poskytovať.

25. Po vykonanom dokazovaní súd 1. inštancie konštatuje, že navrhovateľka preukázala, že vzhľadom na osobnú starostlivosť o maloletého, invalidného syna Adriana, ktorý má dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav pre diagnózu autizmus, nemôže vykonávať prácu v pracovnom pomere a poskytuje takto osobnú starostlivosť synovi. Dieťa navštevuje Špeciálnu školu v skrátenom čase, 2 hod. denne. U navrhovateľky teda nastala objektívna situácia, pre ktorú z dôvodu osobnej starostlivosti o zdravotne ťažko postihnuté dieťa sa nemôže zamestnať.

26. Súd skúmal potreby, schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľky, ako aj zárobkové možnosti, majetkové pomery a potreby povinného. Na základe toho dospel k záveru, že z preukázaných zárobkových pomerov na strane povinného môže tento vo forme príspevku na výživu rozvedeného manžela prispievať sumou vo výške 100- eur mesačne navrhovateľke bez toho, aby nebola ohrozená jeho výživa a potreby.

27. Súd prihliadol i na to, že povinný vykonáva pravidelné zamestnanie, s príjmom viac ako 1.300,- eur netto, k tomu diety a cestovné náhrady vo výške cca 1.000,- eur mesačne. Súd sčasti zohľadnil i hypotéky, ktoré povinný má, avšak konanie o vyporiadanie BSM pred Okresným súdom v Nitre, pod sp. zn. 12 C 170/2014 doposiaľ nie je právoplatne skončené a bolo nad rámec tohto konania, aby súd skúmal výšku pohľadávok vzniknutých za trvania manželstva, kedy povinný tvrdil, že tieto spláca iba on, pričom navrhovateľka to rozporovala, a z ním predložených dôkazov to jednoznačne nebolo možné posúdiť a vyhodnotiť, nakoľko i sám povinný pred súdom potvrdil, že väčšiu časť pôžičiek, t. j. 2 si vzal po rozvoze manželstva, na zakúpenie auta a pod., pričom vyživovacia povinnosť má prednosť pred úvermi.

28. Súd uzavrel, že nie je možné priznať s prihliadnutím na príjmy a potreby povinného vyšší príspevok navrhovateľke než 100,- eur, lebo pri určení príspevku pre rozvedeného manžela je potrebné vychádzať nielen z potrieb navrhovateľky a jej schopnosti sa živiť sama, ale aj od schopnosti a možnosti povinného a jeho odôvodnených potrieb.

29. Súd určil príspevok na výživu vo výške 100,- eur mesačne od podania návrhu t.j. od 12.2.2015 do 02.09.2016, v súlade s ust. § 72 od. 3 ZR, kedy tento príspevok možno priznať najdlhšie na dobu piatich

rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, avšak navrhovateľka si za dlhšie obdobie nárok na príspevok v konaní neuplatňovala, a takého konanie začína iba na návrh.

30. Keďže obdobie 5-tich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode uplynulo dňa 2.9.2016, súd príspevok na výživu za obdobie od 12.2.2015, t.j. od podania návrhu do 2.9.2016 vyčíslil na sumu 1.967,40 eur (19 mesiacov a 19 dní), ktorú povolil povinnému zaplatiť v splátkach po 100,- eur mesačne, a to až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody splátok.

31. Vo zvyšku súd návrh zamietol.

32. Povinnosť žalovaného zaplatiť súdny poplatok na účet Okresného súdu v Prešove odôvodnil tým, že navrhovateľka je oslobodená od platenia súdnych poplatkov, a preto podľa § 4 ods. 2 písm. e) zák. č. 71/92 Zb. v znení noviel a podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona prešla táto povinnosť na povinného. Výška poplatku bola určená podľa pol. 8 písm. a) citovaného zákona a § 7 ods. 5 zo základu 1.967,40 eur, 2 %, t.j. 39,34 eur, avšak s ohľadom na polovičný úspech v spore bola táto suma delená dvomi, t. j. sumu 19,50 eur, ktorú uhradí povinný do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku navrhovateľka nemôže podať odvolanie, nakoľko sa tohto práva vzdala do zápisnice o pojednávaní.

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie povinný v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (ust. § 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) podľa ust. § 363 C.s.p.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 364 C.s.p.).